

особенностей финансирования данного рода соглашений в сфере науки и образования. Очевидно, что для разработки механизма бухгалтерского учета отдельных объектов следует руководствоваться положениями соответствующих стандартов. В системе МСФО вопросы признания и оценки исполнения соглашений ГЧП можно адекватно решить, применяя положения IAS 20 «Учет государственных субсидий и раскрытие информации о государственной помощи», IFRS 9 «Финансовые инструменты», IFRS 11 «Совместная деятельность», IFRS 13 «Оценка справедливой стоимости», IFRIC 12 «Концессионные договоры оказания услуг», – стандартами, в основу которых положена концепция достоверности [6]. В связи с этим следует обратить внимание, на тот факт, что в системе бухгалтерского учета и финансовой отчетности РМ на базе НСБУ отсутствуют необходимые условия для решения этого вопроса по причине игнорирования основных тенденций современной методологии бухгалтерского учета: оценке по справедливой стоимости и концепции достоверности.

Список используемой литературы:

1. Национальная стратегия развития «Молдова – 2020»: 7 решений для экономического роста и сокращения уровня бедности. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.particip.gov.md/files/strategia>
2. Государственно-частное партнерство в образовании: сущность, тенденции, социальная ответственность (2013)/Коллективная монография под ред. В. Тимирясова. Казань: Изд-во «Познание» Института экономики, управления и права – 232 с. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.researchgate.net/publication/282857696>
3. Голочалова, Ирина. Методологические аспекты бухгалтерского учета исполнения договоров государственно-частного партнерства в контексте инновационного вектора экономики/Вестник Житомирского государственного технологического университета. Серия: Экономические науки, № 2 (76) – Житомир, 2019, стр. 3-11, [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.pbo.ztu.edu.ua/issue/view/10084>
DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-1\(42\)-3-11](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-1(42)-3-11)
4. Закон №. 179 от 10.07.2008 г. Республики Молдова „О частно-государственном партнерстве”. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=335931&land=2>
5. Закон № 287 от 15.12.2017 года Республики Молдова О бухгалтерском учете и финансовой отчетности с последними дополнениями и изменениями. Режим доступа: <http://www.lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=37360>
6. Международные стандарты финансовой отчетности (МСФО) [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.mf.gov.md/ru/lex/contabilitate-%C8%99i-audit>

Муравський В.В.

доктор економічних наук, доцент
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ «ЕБМ ІСКРА 554 (555)» ДЛЯ ЦІЛЕЙ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ В СРСР

Науково-технічні розробки в СРСР були в авангарді світової наукової думки. Відносно успішними були й радянські виробники комп'ютерної техніки. Значного розвитку набули спеціалізовані електронно-обчислювальні машини, призначені для автоматизації обліково-

аналітичних робіт. Обліковий акцент в розвитку комп'ютерної техніки є свідченням злободенності проблем автоматизації бухгалтерського обліку. Трудомісткість та специфічність обліково-аналітичних обчислювальних робіт призвела до створення комплексу «Електронних бухгалтерських машин» (надалі – ЕБМ).

Вінцем еволюції ЕБМ були ЕОМ «Іскра 554» (пізніше «Іскра 555»), спроектована та запущена у масове виробництво у 1979 р. Принциповою відмінністю ЕБМ Іскра 554 (555) від інших ЕОМ було використання спеціалізованого інтерфейсу та мови програмування «ММБ – Мова машин бухгалтерських» (мовою оригіналу «ЯМБ – Язык машин бухгалтерских»). Усе програмне забезпечення базувалося на кирилиці як способі комунікацій з бухгалтерами, що забезпечувало уніфікацію використання ЕБМ Іскра 554 (555). «Максимальне наближення символіки вхідної мови до мови користувачів бухгалтерських машин, простота конструктивної будови програм не потребують для розробки програмного забезпечення спеціалістів високої кваліфікації у галузі програмування [1, с.4]. Облікові фахівці могли використовувати спеціалізовані ЕОМ без попередньої тривалої підготовки. Таким чином, популяризація ЕБМ Іскра 554 (555) була ефективним засобом імплементації програмного і технічного забезпечення в практичну діяльність значної кількості суб'єктів господарювання.

Оскільки ЕБМ Іскра 554 виготовлялася в чотирьох конструктивних варіантах (ЕБМ Іскра 555 аж у сімнадцяти варіантах) з різним набором периферійних та комунікаційних пристроїв, її вартість та фізичні розміри значно відрізнялися. Відповідно, спеціалізовані бухгалтерські машини були доступні для широкого кола користувачів незалежно від розмірів чи сфери діяльності. Популяризації ЕБМ Іскра 554 (555) набула також завдяки сумісності зі значною кількістю технічного забезпечення, що вже використовувалося на радянських підприємствах, такого як: фактурні машини, пристрої введення-виведення інформації на перфострічки чи перфокарти, магнітні накопичувачі інформації, алфавітно-цифрові друкарські пристрої тощо. Як наслідок, суб'єкти господарювання могли поєднувати використання нового технічного забезпечення із уже наявними пристроями без необхідності переходити на нову технологічну платформу.

Значним кроком у науково-технічному розвитку була можливість об'єднання декількох ЕБМ Іскра 554 (555) або інших ЕОМ в мережі. Зокрема, реалізувалася інформаційна інтеграція з усіма «ЕС ЕОМ» (мовою оригіналу «ЕС ЭВМ (Единая система электронных вычислительных машин)»), які виготовлялися у СРСР та в країнах Ради економічної взаємодопомоги. У бухгалтерів при використанні мережі ЕОМ була можливість дистанційного виконання облікових функцій та передачі облікової інформації для подальшої обробки. Передача облікова інформація через комунікаційні канали (в тому числі через телефонні лінії) була частиною інформаційного процесу на управлінських ЕОМ, на яких відбувалося підготовка управлінських рішень та прогнозування результату їх реалізації. Вперше через комунікаційні лінії передавалася не лише підсумкова облікова інформація у формі машинограм чи табуляграм, а частково оброблені дані, що забезпечувало оперативність управління. Тобто, ще до завершення звітного періоду, в кінці якого формувалася звітна облікова інформація, керівництво могло одержувати проміжні дані. Завдяки оперативності автоматизованої обробки облікової інформації уможлилювалася автоматизація оперативного аналізу, контролю та управління на радянських підприємствах, що потребує подальшої систематизації диверсифікованих сфер застосування ЕБМ Іскра 554 (555).

Список використаних джерел:

1. Электронная бухгалтерская машина «ИСКРА-554» / М. Б. Ярошевская, Ю. И. Беручка, Б. П. Бутрин, М. Г. Гофеншефер. М. : Финансы и статистика, 1981. 184 с.